

Bár Szabolcs megyében nagyon nagy harcok folytak, de az Ó-Kisteleki szőlőt a front elkerülte. Némi túlzással akár azt is mondhatnám, ami háborús esemény itt mégis történt, annak értelmi szerzői és jobbára a kivitelezői én és a barátaim voltunk. De ehhez pár mondatot az előzményekről is szólni kell. Élt a szőlőben egy katonatiszti család, ahol otthon jobbára csak az asszony és két, nagyjából velem egykorú fia tartózkodott. Kati néni, ha jól emlékszem a nevére, jó viszonyban volt édesanyámmal, gyakran jött át hozzánk egy kis beszélgetésre, s a konyhánkban láthatta féltelen jó étvágyamat. Lévén két nyápic fia, kedvesen megkérte anyukámat, a hétvégeken engedje meg, hogy náluk ebédjek, hátha ettől az ő fiainak is megjön az étvágya. Így is történt. A hétvégeken általában hozzájuk mentem délben, s mint rendesen, itt is degeszre tömtem a hasamat, persze az ő gyerekei továbbra is csak pofákat vágva turkálták az ételeket. Mindeközben persze volt bennem egy jó adag sértettség is, hogy miattuk épp akkor nem lehetek otthon, amikor pedig együtt a családuknak.

Ennek aztán súlyos következményei is lettek.

De hogy kapcsolódik mindez a háborúhoz? Úgy, hogy a harcok közeledtével Kati néniék elköltöztek az Ó-Kisteleki szőlőből, üresen maradt a házuk. Ezt látva, barátaimmal zsákszámba hordtuk a földeken szétszórva hagyott lőszert az elárvult házba, pontosabban a ház közepén álló búbos kemencébe. Legalulra raktuk a kis robbanó golyókat, föléje az egyre nagyobb és nagyobb lövedékeket. Mindenesetre dugig tömtük a hatalmas kemencét, majd alágyújtottunk, s mint akik jól végezték dolgukat, hazamentünk lefeküdni. Éjszaka aztán lapulva vártuk a fejleményeket.

Éjfél tájt, a kisebb durranásokra még csak feszülten figyelt mindenki, később, az ágyúgolyók robbanására már számos család menekülve, a gyerekeiket — tehát bennünket — magukkal rángatva rohantak ki a szőlősorok közzé. A kemencébe rakott lövedékek szinte teljesen

szétrombolták az üresen hagyott házat. Látna ezt a pusztítást, annyira megdöbbsentünk, hogy napokig szó szerint hallgattunk, még egymás között sem tudtunk beszélni róla. Éreztük, hogy valami nagyon nagy bajt csináltunk. A kezdeti megdöbbsenést a félelem vette át, különösen az után, hogy a szüleink is megismerték a történeteket. S bár feltehetően azért, mert a tisztai család külföldre menekült, a történeteknek semmi jogi következménye nem lett, de sokáig nem hagyott bennünket nyugodni a szétrombolt lakás látványa. Ami személyesen engem illet: azt nem mondanám, hogy ettől a felelőtlenségtől felnőtteé váltam volna, hiszen gyerek voltam, de azt azért éreztam, hogy felelős vagyok a tetteimért.

Földesi József